

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Dětský domov, Praha 9 - Dolní Počernice, Národních hrdinů 1

Národních hrdinů 1, 190 12 Praha 9 - Dolní Počernice

Identifikátor: 610 350 722

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Školský úřad Praha 9, Novoborská 372, PSČ 190 00

Termín konání komplexní inspekce: 12. - 14. června 2000

Čj.	066 466/00-4020
Signatura	ka9pt201

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Výchovně-vzdělávací program je v souladu s typem zařízení - dětským domovem (dále jen DD) internátního typu. Z prvků rodinné výchovy jsou v programu praní, zašívání a vaření.

Adaptační fáze probíhá přímo ve výchovných skupinách (dále jen VS). Vedení DD se dozví o příchodu nového svěřence jen 1 - 2 dny předem, není tedy čas na pozitivní vyladění skupiny k přijetí nového svěřence. Ten po svém příchodu absolvuje úvodní pohovor s ředitelkou a pediatrickou prohlídku. Je materiálně vybaven, personál mu věnuje v počátečním období jeho pobytu zvýšenou péči. Za dobu působení současné ředitelky (3. rok) se žádné adaptační problémy nevyskytly.

Svěřenci jsou vedeni k respektování osobního vlastnictví a k odpovědnosti za své věci. Krádeže se v posledních letech vyskytují v malé míře.

DD je otevřen vnějším vlivům, svěřenci navštěvují místní školu a různé zájmové útvary mimo DD (fotbalový klub, scénický tanec, péče o koně - nejedná se však o hipoterapii.). Svěřenci mají v obci kamarády, které mohou navštěvovat v jejich rodinách a sami si je mohou přivést do DD.

Samospráva svěřenců byla zřízena koncem května letošního roku, zkušenosti personálu i svěřenců jsou v tomto směru minimální. V DD byla současně zřízena schránka důvěry, do níž jsou vhazovány vzkazy a dotazy ředitelce. Denně při večerním programu vychovatelky provádějí rozhovory se svěřenci, dávají jim možnosti reflexe a sebereflexe.

Práce s rodinami svěřenců je pevným bodem výchovně-vzdělávacího programu. Návštěvy jsou umožňovány denně, přesto cca 1/3 rodičů nejeví o své děti zájem a spolupráci s DD odmítá. Zařízení se pokouší v těchto případech kontaktovat členy širší rodiny, ojedinele se daří i restaurovat narušené a zprerhané vztahy.

Podíl svěřenců na estetické úpravě interiérů je průměrný, artefaktů svěřenců je využíváno v tomto směru minimálně. Interiéry jsou převážně vyzdobeny plakáty nebo obrazy profesionálů.

Osobní volno svěřenců je v rozsahu 2 - 3 hodiny denně, volné vycházky mají svěřenci rovněž denně, uděluje je příslušný vychovatel.

Svěřenci s mimořádným nadáním, talentem a schopnostmi se v zařízení prozatím neobjevili. Svěřencům s další handicapem je zařízení schopno vytvořit potřebné podmínky. V době konání inspekce byli například v DD 2 svěřenci s vážným zrakovým postižením. Oba byli v pracovní dny ve speciální škole, v dny pracovního klidu pak v DD.

Hodnocení svěřenců provádějí vychovatelé denně slovně v rámci večerního programu.

Bezpečnost systému v loňském školním roce výrazně narušil případ zjištěného pohlavního zneužívání u jednoho z vychovatelů. Ten je t. č. ve vyšetřovací vazbě. Vedení DD zajistilo u starších svěřenců jednorázový odběr a vyšetření moči na užití drog. V 1 případě byl nález pozitivní. Problémem je kouření a lhaní svěřenců. Další negativní jevy se mezi svěřenci nevyskytují, neboť je od vychovatelů vyžadován nepřetržitý dozor a pro vznik negativních jevů zůstává minimální prostor.

Výchovně-vzdělávací program je dobrý.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost

Ředitelka DD absolvovala PF UK - předškolní pedagogiku. Zástupkyně statutárního orgánu absolvovala SPgŠ a studium speciální pedagogiky.

V zařízení pracuje 19 zaměstnanců (včetně civilní služby), z toho 2 muži (1 pedagog).

Kolektiv pedagogických pracovníků tvoří 7 vychovatelů, z nichž 1 absolvoval vysokoškolské studium pedagogického směru, dalších 5 SPgŠ (4 z nich i studium speciální pedagogiky), zbývající 1 vychovatelka má středoškolské vzdělání nepedagogického směru - není jako jediná odborně a pedagogicky způsobilá.

Kurs „Interakční cvičení a hry u dětí s poruchami chování“ absolvovaly 2 vychovatelky, další absolvovala seminář „Jak čelit šikanování“. K výchovně-vzdělávací činnosti jsou využíváni i nepedagogičtí pracovníci, čímž je svěřencům dána větší možnost identifikačních vzorů i modelů chování.

DD je umístěn v neúčelové budově (zámek), která jen částečně vyhovuje provozu internátního DD a v daném stavu nebude splňovat prostorové podmínky na provoz DD dle nového zákona o zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Vlastníkem objektu je město Praha, nájemné činí 740 000 Kč ročně.

Každá výchovná skupina má k dispozici obývací místnost sloužící současně jako učebna, jejíž součástí je jídelní koutek. Ložnice jsou třílůžkové až čtyřlůžkové, vybavené skříněmi a psacími stoly. Svěřenci se podílejí na výzdobě ložnic, mají možnost umístit v ložnicích předměty svého zájmu (plakáty, akvária apod.). Pracovní místa nejsou dostatečně osvětlena bodovými světly, což bylo zmiňováno již v inspekční zprávě z orientační inspekce provedené v minulém školním roce.

Na základě prohlídky objektu lze konstatovat, že prostředí i materiální vybavení poskytují dostatek podnětů pro využití volného času svěřenců (velikost a členění prostoru vzhledem k počtu dětí, nábytek přiměřený proporcím svěřenců, zábavná i naučná literatura, počítače, vybavení pro tvořivou a zájmovou činnost apod.).

Pro realizaci výchovně-vzdělávacího programu slouží svěřencům a vychovatelům dostatečné materiální vybavení - jízdní kola, kolečkové brusle, míče, lyžařské vybavení, potřeby pro tenis a stolní tenis, dále hudební nástroje apod.

Jednotlivé VS mají k dispozici vlastní sociální zařízení. V koupelnách jsou umístěny automatické pračky sloužící k praní drobného prádla svěřenců, ložní prádlo se pere v centrální prádelně, která je součástí objektu DD.

Cvičná kuchyň, která je k dispozici všem výchovným skupinám, nebyla v době inspekční činnosti využívána pro potřeby výchovně-vzdělávacího procesu.

Venkovní plochy slouží především pro relaxační činnosti sportovního charakteru (stoly na stolní tenis, víceúčelové hřiště, pískoviště, houpačky, prolézačky, venkovní bazén apod.).

Podmínky pro realizaci výchovně- vzdělávacího programu jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti

Vnitřní řád DD je svěřencům plně srozumitelný, orientují se v něm. Každá VS jej má k dispozici.

Struktura denního režimu odpovídá věku svěřenců, večerní část je diferencovaná dle věku - večerka pro nejmladší je ve 20 hodin, pro straši žáky ve 21 hodin a pro nejstarší ve 22 hodin.

Funkce sociální pracovnice je rozdělena - ekonomickou část agendy zajišťuje ekonomka DD, zbývající část jedna z vychovatelek. Žádná z nich nemá v tomto směru příslušné vzdělání.

V rámci sociálního tréninku si svěřenci vyřizují své záležitosti na úřadech nejprve za pomoci pedagogických pracovníků, později sami.

Psycholožka pracuje v DD na část úvazku. Její vliv na průběh výchovně-vzdělávací činnosti je prozatím malý, dosud se neetablovala v DD natolik, aby byla pedagogickými pracovníky chápána jako partner.

Struktura denního režimu odpovídá psychohygienickým zásadám.

Prostor pro samostatné aktivity svěřenců je dostatečný. Mohou například jezdit na jízdnicích kolech v areálu DD a v přilehlém parku, na volné vycházky mohou denně, mohou navštěvovat různé zájmové aktivity mimo DD, zájemcům o návštěvy tanečních je účast umožňována.

Podíl represe v činnosti pedagogických pracovníků je přiměřený, ze strany svěřenců nebyly v tomto směru signalizovány žádné výhrady.

Svěřencům, kteří nedokončí přípravu na povolání do své zletilosti, nechává vedení DD prodloužit ústavní výchovu o 1 rok. Tento postup je z hlediska socializace osobnosti svěřence nesprávný, navíc neřeší případy, kdy svěřenec neukončí přípravu na povolání ani do 19 let.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti jsou dobré.

Interakce a komunikace

Pravidla komunikace mezi svěřenci a personálem jsou známa a v naprosté většině případů i dodržována. Osobnost svěřence je většinou respektována, různost názorů a diskuse je po nástupu současné ředitelky více připouštěna. Přes pozitivní posun v této oblasti z rozhovoru se samosprávou svěřenců vyplynula poměrně tvrdá kritika současného stavu („řvou na nás, nezajímá je náš názor“).

Komunikace mezi svěřenci je na běžné úrovni.

Komunikativní dovednosti svěřenců jsou cíleně rozvíjeny, 1 ze svěřenců je v logopedické péči.

Interakce a komunikace je dobrá.

Další aktivity významně ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost

Zařízení se zúčastňuje sportovních soutěží pořádaných pro svěřence DD, kulturních soutěží se neúčastní.

Prázdninová činnost probíhá ze 2/3 mimo DD. Jedná se o pobyt zajišťovaný skauty, jazykový tábor, autokempink v Bavorově a hvězdářský tábor ve Špindlerově Mlýně.

Zařízení pořádá každoročně pro svěřence DD do 15 let Memoriál Lucie Hanušové v běžeckém trojboji. Prozatím proběhly 2 ročníky. Dále je pořádán „Běh Babího léta“ a řada dalších sportovních turnajů a soutěží.

DD umožňuje odbornou praxi studentům PF UK a VOŠ evangelické.

Cizinci nebyli prozatím v DD umístěni.

Spolupráce se školami navštěvovanými svěřenci DD a s dalšími zainteresovanými orgány je dobrá.

Další aktivity DD jsou velmi dobré.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V posledních 2 letech došlo k pozitivnímu posunu, zlepšilo se i celkové hodnocení svěřenců ze strany místní školy. Katamnestické sledování prováděno není, zpětné vazby o bývalých svěřencích jsou spíše nahodilé.

Na základě dostupných informací lze hodnotit výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jako dobré.

Hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti

Výchovně-vzdělávací činnost je dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka DD má zpracovány koncepční záměry, priority nejsou stanoveny. V některých případech se ani nejedná o koncepční záměry, ale o kontinuální standardní úkoly zařízení. Bod č. 6 „Poskytovat dětem co v největší míře „hostitelské“ rodiny - umožnit jim harmonický rozvoj osobnosti“ nemá žádný právní základ. Koncepční záměry nebyly projednány se zřizovatelem, ŠÚ ani s dalšími subjekty.

Roční plán práce je zpracován, týdenní programy výchovné práce nejsou - v rozporu s instrukcí MŠ ČSR č. 29/1981 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy - zpracovávají (jsou zpracovávány měsíční plány).

Plánování je ještě vyhovující.

Organizování

DD je teprve od ledna 2000 právním subjektem.

Každé úterý slouží všichni vychovatelé - u každé VS je v ten den dvojice kmenových vychovatelů. V průběhu inspekce byla kontrolována činnost jednotlivých VS právě v tento den - jednalo se o zcela standardní programy, které mohl bez problémů zajistit v každé VS 1 vychovatel. Noční službu zajišťuje pravidelně trojice pomocných vychovatelek, přestože svěřenci spí jen ve 2 poměrně přehledných poschodích. V obou případech se evidentně jedná o neefektivní vynakládání finančních prostředků.

Odborní vychovatelé předávají svěřence pomocným vychovatelkám v 19,30 - 20,00 hodin. Večerka je pro malé svěřence ve 20 hodin, pro starší ve 21 a pro „učně“ ve 22 hodin. Denně je tak promarněna minimálně 1 hodina času k výchovně-vzdělávací (socializační) činnosti (individuální rozhovory se svěřenci, prostor pro jejich reflexi aj.).

V průběhu inspekce byly zjištěny případy, kdy **byli svěřenci puštěni na dovolenku k zákonným zástupcům a souhlas územně příslušného OPD byl vyžádán dodatečně, v některých vůbec ne, což je v rozporu s § 15 odst. 1 písmeno b vyhlášky MŠ ČSR č. 64/1981 Sb., o školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy a odstavcem 5 I. části „Pokynu MŠMT ČR čj. 13 649/95 - 24 školským zařízením pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy“.**

Řídící činnost ředitelky je limitována krátkou praxí ve funkci a absencí jakékoliv praxe v daném typu zařízení. Z těchto důvodů dochází k nejednoznačným a někdy i nesprávným rozhodnutím.

Zařízení se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti.

Informace zákonným zástupcům jsou poskytovány při přijetí jejich dítěte do DD a pak při jejich návštěvách. Ostatní informace poskytovány nejsou.

V DD pracuje stravovací komise složená z pracovníků a zástupců svěřenců (ti se obměňují).

V rámci komplexní inspekce bylo prověřeno a hodnoceno vedení následující dokumentace DD:

- *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* čj. 11 356/2000-21 ze dne 19. ledna 2000.
- *Výroční zpráva o činnosti DD v Dolních Počernicích* ze dne 19. září 1999 za období školního roku 1998/1999, je strukturována podle ustanovení § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Přestože školské zařízení nemá dle výše uvedeného právního předpisu striktně určenou povinnost výroční zprávu vypracovat, lze konstatovat, že uvedená výroční zpráva má vypovídací a sebeevaluační hodnotu a skutečnosti v ní uvedené jsou většinou v souladu se zjištěními zaznamenanými při inspekční činnosti. Pracovníci DD nebyli se zněním výroční zprávy prokazatelně seznámeni, je však volně k dispozici u ředitelky zařízení.
- *Organizační řád* není datován a opatřen číslem jednacím, není uvedeno jméno ani podpis ředitelky. Obsahuje pouze jmenný seznam pracovníků, který navíc nebyl v souladu se zjištěnými skutečnostmi - neobsahuje např. funkci psycholožky, dále jsou uvedeny funkce „nočních vychovatelek“, přestože ustanovením čl. 2 odst. 6 instrukce č. 29 MŠ ČSR ze dne 31. července 1981, č. j. 20 926/81-20 je určena funkce „pomocných vychovatelů“. V organizačním řádu není uvedena organizační struktura, dále nejsou určeny kompetence pracovníků (vyjma profilace v oblasti sportu a životního prostředí) a jejich zastupitelnost ani další pravidla pro zajištění chodu organizace. Znění organizačního řádu je umístěno ve vstupní chodbě dětského domova.
- *Domácí řád* není datován ani opatřen číslem jednacím, není uvedeno jméno ani podpis ředitelky. Obsahuje kapitolu týkající se organizace zařízení (zde se jedná spíše o stručnou charakteristiku DD), dále vágní pravidla pro sestavení režimu dne, zajištění stravování, zdravotní péče, zájmové činnosti, styku s rodinou, pobytu dítěte v rodině a zajištění materiálního vybavení. V kapitole týkající se hledisek pro poskytování kapesného je uvedena pouze věta „Řídí se směrnicí MŠMT“. Tato skutečnost je v rozporu s § 1 odst. 5 vyhlášky č. 247/1996 Sb., o výši kapesného a věcné pomoci poskytované dětem a mládeži s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, podle jehož ustanovení vnitřní řád (zde domácí řád) DD stanoví výchovná hlediska pro jeho výši v rámci daných limitů. Stejně tak nejsou vnitřním řádem určena hlediska pro poskytování osobních darů a věcné pomoci podle § 1 odst. 6 a § 2 citované právní normy. Znění domácího řádu mají vychovatelé k dispozici. Jeho obsah je nekonkrétní a stručný, neurčuje jednoznačná pravidla pro chod DD.
- Inspekčnímu týmu byla předložena řada dalších instrukcí, které vytvářejí nepřehlednou a nefunkční soustavu informací, návodů a pravidel (*režim dne jednotlivých skupin, organizace pobytu venku, věcná pomoc, hlediska pro poskytování kapesného, žákovská samospráva, harmonogram doprovodu dětí do škol, pracovní doba nočních vychovatelek, pracovní doba VŠJ, zajištění dozoru v jídelně, organizační řád pro noční vychovatelky zajišťující ranní službu, organizační řád pro noční vychovatelky, zvláštní povinnosti týkající se spolupráce s dětskou lékařkou v Dolních Počernicích apod.*). Většina uvedených dokumentů není datována, opatřena číslem jednacím, podepsána ředitelkou. Seznámení pracovníků s těmito doklady není prokazatelné, většina z nich však byla v době inspekční činnosti umístěna na nástěnce ve vstupní chodbě DD.
- *Koncepční záměr DD* byl vypracován v roce 1999 a obsahuje dlouhodobé cíle především v oblasti personální a organizační. Prokazatelné seznámení pracovníků s koncepčním záměrem nebylo doloženo.
- *Roční plán práce pro školní rok 1999 - 2000* není datován ani opatřen číslem jednacím, není uvedeno jméno ředitelky ani její podpis. Obsahuje analýzu uplynulého období a stanovuje hlavní úkoly v oblastech mravní, pracovní, estetické, tělesné, zdravotní a ekologické výchovy a výchovy k rodičovství. Jedná se o konkrétní úkoly včetně určení

prostředků k jejich dosažení. Plnění úkolů je sledováno na jednáních pedagogické rady (dále jen PR). Součástí plánu na uvedené období jsou rovněž *plán spolupráce s partnery, plán pedagogických porad, plán sportovních aktivit, plán týdenních aktivit, plán řídicí a kontrolní činnosti, plán spolupráce s rodinou* apod. Soustava těchto dalších plánů nemá ucelený charakter, který by byl předpokladem systému v organizaci výchovně-vzdělávací činnosti. Plány nejsou systematicky vyhodnocovány, nejsou určeny termíny a pracovníci odpovídají za jejich plnění. V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že výše uvedený **plán spolupráce s rodinou je dokumentem, který stanovuje postup při hledání tzv. hostitelské rodiny. Tento legislativně nepodložený experiment, který je uskutečňován bez vědomí zřizovatele, slouží k navazování kontaktu svěřenců s „náhradními“ rodinami, často bez vědomí zákonných zástupců a odpovědných pracovníků oddělení péče o děti referátu sociálních věcí a zdravotnictví příslušných okresních úřadů (dále jen OPD). Tím dochází k porušování § 32 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že rozhodující úlohu ve výchově dětí mají rodiče, a to v návaznosti na § 31 odst. 1 uvedené právní normy, který určuje rodičovskou zodpovědnost jako souhrn práv a povinností. Dále dochází k porušování § 15 odst. 1 písmeno b) vyhlášky č. 64/1981 Sb., který dovoluje řediteli školského zařízení umožnit dočasný pobyt po předběžném písemném vyjádření OPD u občanů, kteří se na doporučení příslušného okresního úřadu mají stát opatrovníky nebo pěstouny. Rovněž je porušen při tomto postupu § 14 odst. 5 vyhlášky č. 64/1981 Sb., podle kterého jsou výchovná a zdravotní opatření zásadní důležitosti předem projednávána se zákonnými zástupci - navazování důvěrného kontaktu s „hostitelskou rodinou“ takovým způsobem, jakým je praktikována vedením DD, lze označit jako výchovné opatření zásadní důležitosti. Výše uvedené právní normy byly porušeny nejméně u šesti svěřenců (P. H., F. O., M. D., J. A., J. Č., P. Č.).**

- *Zápisy o jednáních pedagogické rady* jsou vedeny v knize, obsahují seznam přítomných, jejich podpisy (ne vždy jsou podepsáni všichni přítomní), dále program schůze (jedná se většinou o organizační záležitosti a diskusi o problémech ve výchovně-vzdělávacím procesu). Závěry nejsou vždy stanoveny, stejně tak neprobíhá pravidelně kontrola uložených úkolů z předcházejícího jednání.
- *Rozvrh služeb vychovatelů* je stanoven v šestitýdenním cyklu. Ředitelka DD není v uvedeném rozvrhu služeb zastoupena, svou povinnost přímé výchovné činnosti v rozsahu 8 hodin (viz ustanovení § 3 odst. 1 nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pracovníků ve školství, ve znění pozdějších předpisů) je naplňována pouze v rozsahu 2,5 hodiny týdně při doprovodu dětí do základní školy. Další činnost, uvedená v předloženém „rozpisu pracovní doby ředitelky“, nelze považovat za výkon přímé výchovné práce. Lze je charakterizovat jako další povinnosti vyplývající z organizace vzdělávání a výchovy podle čl. 7 odst. 4 pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení čj. 16 969/96-42 ze dne 15. dubna 1996. Jedná se o činnosti popsané ředitelkou jako „komunikace s dětmi, které přišly ze školy“ a „komunikace se staršími dětmi“.
- *Vnitřní směrnice pro ochranu majetku* ze dne 1. ledna 2000 je podepsána ředitelkou a je vedena jako dokument „důvěrný“, určuje však úkoly pro všechny pracovníky DD - prokazatelné seznámení pracovníků s tímto dokumentem nebylo doloženo.
- *Vnitřní platový předpis* ze dne 1. ledna 2000 stanovuje pravidla pro vyplácení mezd, neurčuje však kritéria pro přiznávání nadtarifních složek platu (osobní příplatek, odměny).
- *Pracovní náplně jednotlivých pracovních funkcí* jsou podepsány pracovníky.
- Dokumentace vztahující se k činnosti jedné z vychovatelek, která je určena jako osobní asistentka dvou svěřenců s výchovnými problémy, zahrnuje její *pracovní povinnosti*,

rozvrh pracovní doby, charakteristiku svěřenců, měsíční plány, denní záznamy. Z uvedených dokladů nevyplývá odborné pedagogické vedení založené na individuálních výchovných plánech, které by ospravedlňovalo tento experiment, kdy se vychovatelka v rozsahu plného úvazku (27 hodin týdně) věnuje pouze 2 svěřencům. Výchovné cíle uvedené v měsíčním plánu jsou vágní a mají charakter běžné vychovatelské práce (např. plán na měsíc říjen obsahuje pouze následující úkoly: procvičování školního učiva, pozorování okolí - podzimní příroda, VV - sběr spadaného listí - koláž - listí + tempery. Denní záznamy obsahují většinou zápis režimových prvků. Charakteristika dětí, která byla předložena jako individuální plány, obsahuje pouze deklarace obecných cílů (např. pozitivně motivovat a zapojovat do aktivit, procvičovat školní činnost, budovat citové vazby).

- *Měsíční plány činnosti* jsou vypracovávány namísto týdenních programů výchovné práce jednotlivých VS, jejichž vedení určuje čl. 6 odst. 1 písmeno c) instrukce MŠ ČR č. 29/1981 Sb. Uvedené měsíční plány jsou vypracovány s rozdílnou kvalitou a obsahem, většinou se zaměřují na obecné cíle bez určení konkrétních prostředků k dosažení cílů. Nemají charakter plánované činnosti výchovně-vzdělávacího systému při zachování kontinuity výchovného působení.
- *Individuální plány svěřenců* obsahují jejich charakteristiku a určité obecné závěry, některé zápisy pocházejí z roku 1997. Lze je tedy hodnotit jako pouze formální součást dokumentace DD bez konkrétního vlivu na pedagogické působení.
- *Přehled o činnosti jednotlivých výchovných skupin* je veden od června letošního roku v samostatných sešitech (do uvedeného data bylo vedeno na samostatných listech). Vzhledem ke krátké době, která uplynula od jejich zavedení, lze odlišnost obsahu a způsobu vedení v jednotlivých skupinách hodnotit jako součást zavádění nového systému vedení dokumentace. V době konání inspekce převažovaly v záznamech zápisy režimových prvků, některé údaje byly nepřesné či neuvedené (např. počty přítomných).
- *Denní hlášení* je vedeno na volných listech, což je nevhodné pro dokumentaci dokladující průběh činnosti DD (služby vychovatelů, počty dětí apod.) vzhledem k obtížné uchovatelnosti, nezaměnitelnosti a jednoznačné prokazatelnosti.
- *Osobní spisy svěřenců* obsahují většinou všechny potřebné doklady - osobní údaje, údaje o přijetí, souhlas příslušného diagnostického ústavu s umístěním, údaje o průběhu studia a pobytu v zařízení a další. Při namátkové kontrole byly zjištěny následující závažné nedostatky:
 - je uskutečňován legislativně nepodložený experiment s tzv. hostitelskými rodinami (viz výše),
 - některým svěřencům je umožňován pobyt u zákonných zástupců či u osob blízkých, aniž by bylo doloženo předběžné písemné vyjádření OPD (jedná se např. o 5 pobytů svěřenky J. Č., o 8 pobytů svěřenky L. M.), což bylo dokladováno ve *výjezdních knížkách svěřenců*,
 - svěřenec P. M. je v DD umístěn a veden v evidenčním stavu, přestože v listopadu 1999 ukončil přípravu na povolání a dosáhl před uvedeným datem věku 19 let, což je v rozporu s ustanovením § 23 odst. 1 písmeno c) vyhlášky č. 64/1981 Sb.,
 - svěřenka M. K. je v DD evidenčně vedena od 12. května 2000, přestože její osobní spis obsahuje pouze souhlas Dětského diagnostického ústavu v Praze s umístěním; tato skutečnost je v rozporu s ustanovením § 45b odst. 1 písmeno a) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, který ukládá jako obsah evidence dětí zejména jejich osobní údaje, údaje o přijetí apod.

- *Evidence kapesného* není vedena jednotnou formou, ředitelka se k výši kapesného nevyjadřuje. Svěřenci dle jejich sdělení neznají předem výši kapesného, což dokládá absenci motivačního a stimulačního charakteru kapesného, které není pevnou součástí hodnotícího systému. **Při náhradě škody je uplatňován princip kolektivní viny.** Dle vyjádření jednoho svěřence potvrzené ředitelkou DD došlo nejméně v 1 případě (svěřenec V. T.) k náhradě škody, kterou svěřenec z nedbalosti způsobil, ve výši větší než činí jeho jeden měsíční příjem. Uvedená skutečnost je v rozporu s § 16 odst. 2 písmeno d) vyhlášky č. 64/1981 Sb. Toto zjištění nebylo ověřeno v účetní evidenci, neboť příslušné doklady nebyly inspekčnímu týmu předloženy (hospitalizace odpovědné pracovnice, doklady v uzamčené skříni).
- *Kronika* není ve školním roce 1999/2000 vedena, což je v rozporu s čl. 6 odst. 1 písmeno g) instrukce MŠ ČSR č. 29/1981 Sb.
- Předložená *kniha úrazů* je vedena od 1. ledna 2000, je v ní uveden pouze 1 záznam úrazu ze dne 30. května 2000, přestože dle zdravotní dokumentace došlo v uvedeném období nejméně ke 2 dalším úrazům - svěřenec M. D. a I. K.
- *Zdravotní záznamy* jsou uloženy ve vstupní chodbě v uzamčené skříni, evidence podávaných léků je vedena v kroužkovém bloku, při manipulaci dochází k uvolňování listů, evidenci nelze hodnotit jako průkaznou.
- *Kniha návštěv rodičů* je vedena v kroužkovém bloku, pro součást povinné dokumentace DD je tento způsob evidence návštěv nevhodný.
- *Personální dokumentace* neobsahuje u některých pracovníků doklad o bezúhonnosti výpisem z rejstříku trestů, doklady o vzdělání, potvrzení o vstupní lékařské prohlídce. Uvedenou dokumentaci lze označit jako neúplnou a nevyhovující.
- Při namátkové kontrole *evidence sponzorských darů* bylo zjištěno, že ze sponzorských prostředků byl zakoupen dárek k narozeninám 1 z pedagogických pracovníků - a to za pracovní aktivitu, v celkové hodnotě 495,- Kč.

Organizování je nevyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Nástroje operativního řízení nejsou ředitelkou DD účelně užívány. Řada dokumentů vydaná vedením DD nemá základní náležitosti (čj., podpis, termín nabytí účinnosti, prokazatelnost seznámení zaměstnanců apod.).

Styl řízení je demokratický, v některých případech ředitelka nesprávně realizovala návrhy svých podřízených (například neopodstatněné zdvojené služby vychovatelů v úterý, zabezpečení nočních služeb trojicí pomocných vychovatelek).

Řízení navazuje na kontrolu, v menší míře na plánování (absence týdenních programů výchovné práce).

Podmínky k uplatnění kreativity pracovníků jsou dostatečné, profilace jednotlivých pedagogických pracovníků je využíváno.

Za dobu působení současné ředitelky nebyl přijat žádný začínající vychovatel, je však připraven systém jeho uvádění do praxe.

Pracovníci jsou vedením motivováni k dalšímu vzdělávání. Účastní se vhodných školení a seminářů.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků není vytvořen, nejsou vypracována kritéria hodnocení, není vytvořen systém pravidelného hodnocení pracovníků.

Vedení a motivování pracovníků je ještě vyhovující.

Kontrolní mechanizmy

Plán kontrolní činnosti je vypracován, zápisy z kontrol ředitelka píše jen v případě negativních zjištění. V těchto případech jsou vždy stanovena termínovaná opatření k odstranění závad.

Kontrolu výchovně-vzdělávací činnosti provádí ředitelka formou hospitací, záznamy si vede velmi stručně a jen při negativních zjištěních. Rozbory jsou prováděny rovněž v případě negativních zjištění.

Systém kontroly provozu zařízení je vytvořen, ředitelka provádí kontroly všech provozních úseků. Přesto byly v průběhu inspekce zjištěny nedostatky v úklidu.

Analýza výsledků kontrol je prováděna a pracovníci jsou s ní seznamováni.

Kontrolní mechanizmy jsou dobré.

Hodnocení kvality řízení

Úroveň řídicí činnosti ředitelky je v současné době limitována 3 faktory - krátkou praxí ve funkci, absencí jakékoliv praxe v daném typu zařízení a neznalostí či nedodržováním právních norem. Z těchto důvodů dochází k nejednoznačným a někdy i nesprávným rozhodnutím.

Řídicí činnost je ještě vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Základní přehled o kolektivu svěřenců a o využívání kapacity DD

Kapacita zařízení	42
Evidenční stav	34
Počet svěřenců fyzicky přítomných na zařízení	34
Počet svěřenců na útěku	0
Počet svěřenců podmínečně propuštěných	0
Počet svěřenců s nařízenou ústavní výchovou	20
Počet svěřenců umístěných se souhlasem zákonných zástupců	0
Počet svěřenců umístěných na předběžné opatření / cizinců	14/0
Počet svěřenců v péči neurologa	0
Počet svěřenců v psychiatrické péči	0

Kapacita zařízení je využívána dobře.

Přehled o počtu a složení jednotlivých VS

VS	Počet svěřenců/dívek	MŠ	ZŠ	ZvŠ	SOU, OU, U	SŠ	Sourozenci
1.	12/0	1	8	1	2	0	1x2

2.	11/0	0	7	0	4	0	0
3.	11/11	2	7	1	0	1	0
Celkem	34/11	3	22	2	6	1	

***Složení jednotlivých VS odpovídá typu DD, sourozenci jsou umístováni na stejnou VS.
Složení VS je na běžné, tj. dobré úrovni.***

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 11 356/2000 ze dne 19. ledna 2000,
- zřizovací listina č. j. 33 885/99-21 ze dne 7. prosince 1999,
- jmenovací dekret ředitelky č. j. 35358/99-26 ze dne 29. prosince 1999,
- smlouva o nájmu nebytových prostor A/39/4512/01 ze dne 27. dubna 1999 včetně příloh a dodatků, uzavřená mezi hlavním městem Praha, Školským úřadem Praha 9 a následně s Dětským domovem, Praha 9 - Dolní Počernice,
- výroční zpráva o činnosti DD v Dolních Počernicích ze dne 19. září 1999,
- organizační řád, nedatováno,
- domácí řád, nedatováno,
- režim dne jednotlivých skupin,
- organizace pobytu venku,
- věcná pomoc,
- hlediska pro poskytování kapesného,
- žákovská samospráva,
- harmonogram doprovodu dětí do škol,
- pracovní doba nočních vychovatelek, pracovní doba vedoucí stravování, zajištění dozoru v jídelně,
- organizační řád pro noční vychovatelky zajišťující ranní službu, organizační řád pro noční vychovatelky, zvláštní povinnosti týkající se spolupráce s dětskou lékařkou v Dolních Počernicích,
- koncepční záměr DD, nedatováno,
- roční plán pro školní rok 1999 - 2000, nedatováno,
- plán spolupráce s partnery, plán pedagogických porad, plán sportovních aktivit, plán řídicí a kontrolní činnosti, plán spolupráce s rodinou,
- zápisy o jednáních pedagogických rad ve školním roce 1999/2000,
- rozvrh služeb vychovatelů ve školním roce 1999/2000,
- rozpis pracovní doby ředitelky ve školním roce 1999/2000,
- vnitřní směrnice pro ochranu majetku ze dne 1. ledna 2000,
- vnitřní platový předpis ze dne 1. ledna 2000,
- pracovní náplně,

- pracovní povinnosti vychovatelů,
- dokumentace vztahující se k činnosti osobní asistentky 2 svěřenců - pracovní povinnosti, rozvrh pracovní doby, charakteristika svěřenců, měsíční plány, denní záznamy, to vše ve školním roce 1999 - 2000,
- měsíční plány činnosti jednotlivých výchovných skupin ve školním roce 1999 - 2000,
- individuální plány svěřenců pro školní rok 1999 - 2000,
- přehled o činnosti jednotlivých výchovných skupin ve školním roce 1999 - 2000,
- denní hlášení ve školním roce 1999 - 2000,
- osobní spisy svěřenců ve školním roce 1999 - 2000,
- výjezdni knížky svěřenců ve školním roce 1999 - 2000,
- evidence kapesného ve školním roce 1999 - 2000,
- kniha úrazů,
- zdravotní záznamy,
- kniha návštěv rodičů,
- personální dokumentace,
- evidence sponzorských darů.

ZÁVĚR

Významná pozitiva

- další aktivity významně ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost.

Významná negativa

- porušování právních norem vedením DD,
- nevyhovující způsob vedení povinné a další dokumentace DD.

DD plní své hlavní funkce dobře.

Výrazné nedostatky byly zjištěny v řídicí činnosti ředitelky. Současné prostorové podmínky neumožňují realizaci výchovně-vzdělávacího programu dle nového zákona o zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

Efektivnost využívání finančních prostředků je velmi nízká zejména v oblasti mzdových prostředků (bezdůvodné zdvojení služeb vychovatelů u všech VS 1x týdně, zajišťování nočních služeb trojicí pomocných vychovatelek aj.).

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Pavel Bártík	PaedDr. Pavel Bártík v. r.
Členové týmu	PaedDr. Olga Talášková	PaedDr. Olga Talášková v. r.

V Ústí nad Labem dne 2000-06-27

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2000-07-12

Razítko

Ředitelka školského zařízení

Podpis

Mgr. Marta Kosobudová

Mgr. Marta Kosobudová v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují činnost ústavu a průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-07-24	066 506/00-4020
Zřizovatel	2000-07-24	066 505/00-4020

Připomínky ředitelky

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.